UGRAI PILLANATOK

Ugrai Pillanatok, Kis-sárréti civil közéleti folyóirat. Kiadja a Nimfea Természetvédelmi Egyesület a UNDP-GEF pénzügyi támogatásával. Szerkesztő: Bereczkiné Makra Márta. Felelős kiadó: Sallai R. Benedek

I. évfolyam 1. szám **2006. október**

BEKÖSZÖNŐ

Ezúton nagy szeretettel köszöntjük Önöket abból az alkalomból, hogy egy lap születik. Nem tudjuk még, hogy milyen esélyekkel indul ebbe a világba, nem tudjuk, hogy milyen lesz a fogadtatása a körben, ahová született, nem tudjuk milyenné válik felnőtt korában, de mint „szülők" nagy szeretettel nézegetjük. Sok mindent nem tudunk a jövőjével kapcsolatban, de azt tudjuk, hogy lesznek gyermekbetegségei, tudjuk, hogy felelősségünk van vele, tudjuk, hogy oda kell rá figyelnünk. Önöket, mint környezetet arra kérünk, hogy segítsenek nekünk, ebben a felügyeletben, abban a felelősségben vegyenek részt, hogy milyen felnőtté is válik, és segítsenek a felnőtté válásban, nevelésben, okításssal, hogy értékes tagja lehessen a helyi közösségnek.

Fogadják szeretettel!

Kedves Biharugraiak!

Ígérem, sokat nem fogom zaklatni Önöket soraimmal az Önöknek szánt lapban, de most a lap születésekor illik bemutatkoznunk, mint kiadó.

A Nimfea Természetvédelmi Egyesületet egy regionális feladatokat ellátó kiemelten közhasznú minősítéssel rendelkező civil szervezet szarvasi székhellyel, és túrkevei központi irodával. Egyesületünk honlapjáról sok minden megtudható a szervezetünkről (www.nimfea.hu), ezeket nem is részleteznénk, mert a lényeg jelen esetben csupán annyi: vidékfejlesztési törekvésekkel természeti értékeket fenntartó szemléletű természetvédők vagyunk, aminek köszönhető az, hogy az Élő Tiszáért elnevezésű GEF program (erről bővebben a 2. oldalon) minket kért fel a Kis- és Nagy-sárréti tevékenységek koordinálására.

A Nimfea Természetvédelmi Egyesületet valószínleg kevesen ismerik Önök közül, annak ellenére, hogy 10 éve járunk táborozni falvukba. 10 év nagy idő, és ennyi idő alatt sok tapsztalatot szerezünk Biharugrán.

Nem csak barátságok, a természeti szépségek, a madarak sokasága, hangulatos ugrai esték kötnek csupán Biharugrához, hanem a közös sors is. Az elszegényedő, elöregedő Magyar Vidék sorsa, amit itt, száz kilométerrel arréb is ugyanúgy a bőrömön érzek, mint Önök. Az ország fejlődésről, gazdasági növekedésről beszél, miközben az autópályaépítésekkel együtt a vidéki közutak járhatatlanságát, strukturális alap támogatásoktól függetlenül a vidék elszegényedését tapasztaljuk.

Hisszük, hogy helyben kell az értéket megtermelni és felértékelni, nem kell bevinni (nehéz)ipart, túl sok infrastruktúrát. Humán fejlesztésekkel helyi erőforrások hatékony, fenntartható használatával kell önfenntartó életminőségben élenjáró településeknek lennünk inkább lassabban, de saját erőfeszítéssel.

A GEF-es programunk teljes egészében Ugrai irányításba adjuk, hogy azzá válljon, ami akar: he nem lesz jó társadalmi fogadtatása, akkor egy szerény információs forrás lesz csupán, néhány gazda látja hasznát. De ha bölcsen használják ki, az önkormányzat partnerséggel kezeli és segíti munkatársunkat, akkor hosszú távra munkahelyeket teremtő innovatív erő, katalizátor lehet a kistérségnek.

A jövő az Önök kezében van!

Sok sikert, és eredményt kívánok ezúton is egyesületünk nevében mind ugrai munkatársunknak, Mártinak, hogy legyen ereje, kitartása végigvinni azt, ami maga elé tűzött a munkaszerződésünk aláírásával, mind pedig valamennyiüknek, hogy közösen legyen erejük javítani a sorsukon!

Barátsággal:

Sallai R. Benedek

Túrkeve, 2006. szeptember 24.

Kedves Ugraiak, kedves Rokon, Szomszéd, Barátaim!

Nagy örömmel fogadtam el a felkérést, hogy részt vegyek az Élő Tisza program lebonyolításában, hiszen a tiszai Alföld szerves részeként falunk is a Tisza menti települések sorában osztozik a kormányzati törekvések nem túl hatékony és eredményes vidékfejlesztési programjában.

A megkezdett programban az első lépcsőm ez a lap volt, mert fontosnak ítéltem a munkám során, hogy helyi kommunikációs csatornát építsek ki, és közvetlen kommunikációs lehetőséget teremtsek. Sajnos a lap fenntartására a program nem tud pénzügyi fedezetet biztosítani, ezért a szűk anyagi lehetőségek miatt arra törekszem, hogy olyan lapot hozzak létre, amelyek szerkesztésében Önök is részt vesznek, és vagy az eladások, vagy az önkormányzat pénzügyi segítsége ad teret, lehetőséget a hoszabb távú fenntartásra, további működésre. Jelenleg a Nimfea Természetvédelmi Egyesület a lap kiadója négy lapszámra nyújtott pénzügyi támogatást, amit követően önfentartóvá kell válnunk.

Célom, és úgy gondolom közös érdekünk egy olyan helyi lap létrehozása, amely aktualitásokat közöl, a közösség megtartását és erősítését szolgálja. Ennek keretében terveim között szerepel, hogy állandó rovatként szó essen az önkormányzat tevékenységéről, a Körös-Maros Nemzeti Park híreiről, a gazdákat érintő kérdésekről, információkról, a tájgazdálkodásról, az egyház az oktatási intézmények iskola, óvoda mindennapjairól.

Fontosnak tartom a helyi kulturális tevékenységekről szóló beszámolók megjelenését, valamint egy irodalmi rovat elindítását, amely lehetőséget biztosítana a helyi írások, publikációk szárnypróbálgatásainak. Jellegzetes ugrai arcokat mutatna be a múltból és a jelenből, továbbá helytörténeti cikkeket a „Szülőföldem Biharország" című rovat.

Falunk házasságkötési, születési és halálozási híradásait is a lap hasábjain közölném — természetesen előzetes egyeztetések után.

Ha igény mutatkozik rá szeretnék egy olvasói rovatot indítani, ahol maga az olvasó írhatja meg véleményét, teheti fel kérdéseit. A keres-kínál rovatban apró hirdetések közlésére van mód, ami a későbbiekben megkönnyítené, segítené az eladás -vétel lehetőségét.

Az itt felsoroltak az eddigi ötleteim a helyi lappal kapcsolatosan. Kérem Önöket keressenek meg, Fiatalok, keressetek meg ötletekkel, felvetésekkel és dolgozzunk együtt! Hiszem, hogy vannak lehetőségeink, ez a lap is egy lehetőség a falunak és nekünk, Biharugraiaknak, hát éljünk vele!

Számítva együttműködésükre és segítségükre :

Makra Márta

Biharugra, 2006. szeptember 27.

Önkormányzati választási eredmények 2006

	Jelölt neve	Jelölő szervezet	Kapott	%
1	Makra Győző	független	263	7,51
2	Makra Tibor	független	235	6,71
3	Tóth Elek	Fidesz	230	6,57
4	Szoboszlai Zoltán	független	218	6,23
5	Bíró Gyula	Fidesz	214	6,11
6	Rózsa Sándor Mihály	Fidesz	212	6,05
7	Kiss Zoltán	független	210	6,00
8	Bertalan Julianna	független	205	5,85
9	Tóth Lajos	független	198	5,65
10	Csóti Ferenc	független	188	5,37
11	Tóth Jenő	független	188	5,37
12	Bertalanné Nagy Anikó	Fidesz	182	5,20
13	Bereczki Zsolt	Fidesz	180	5,14
14	Makra Tamás	független	121	3,46
15	Vagyon László	független	121	3,46
16	Pacsika Istvánné	független	120	3,43
17	Béke Péterné	független	119	3,40
18	Földesi Szilvia	független	101	2,88
19	Gyulai Mihály	független	99	2,83
20	Palercsik Sándor	független	98	2,80

Biharugrán 901 szavazásra jogosult választópolgár vettek jegyzékbe, akikből 666 választó ment el szavazni, ami a választásra jogosultak 73,92 %. Összesen ebből 14 érvénytelen szavazat volt, ami 2,10 %.

Ezen adatok alapján Biharugra megválsztott polgármestere: Vígh Ilona. A képviselő-testület összetétele: Bíró Gyula, Rózsa Sándor Mihály, Tóth Elek, Kiss Zoltán, Makra Győző, Makra Tibor, Szoboszlai Zoltán.

Polgármester választás eredményei:

	Jelölt neve	Jelölő szervezet	Kapott	%
1	Vígh Ilona	Fidesz	306	46,50
2	Makra Győző	független	213	32,37
3	Makra Tibor	független	139	21,12

A demokratikusan megválasztott polgármesternek és képviselő-testületnek jó munkát, eredményes pályázást, településünkért vívott sikeres harcokat és jogszerű, a településnek tetsző működést kívánunk a következő négy évre.

Telpülésünk lakóinak pedig empátiával, magas szakmai tudással és tenniakarással dolgozó polgármestert és képviselő-testületet kívánunk!

ISKOLAI HÍREK

Jönnek a geszti gyerekek!

Iskolánk már több éve tart fenn baráti kapcsolatot a geszti általános iskolával. Évente meglátogatjuk egymást. A hagyomány idén is folytatódik: most a gesztiek jönnek el hozzánk. Régi és új barátokkal találkozhatunk. A sportversenyek során még jobban megismerhetjük egymást. Szendviccsel és süteménnyel vendégeljük meg őket, közben jókat beszélgetünk. Jövőre mi, nyolcadikosok már sajnos nem folytathatjuk ezt a hagyományt, de reméljük, hogy az iskola többi tanulója ápolni fogja a kapcsolatot a gesztiekkel.

Fociedzés!!!

Évek óta vártunk már arra, hogy a fociról többet tudhassunk, és végre itt van a lehetőség! Barta Imre tanár bácsi kedvességével és szakértelmével már az első edzésen levett minket a lábunkról. A tizenkilenc érdeklődővel az első alkalommal is jó meccset játszottunk. Reméljük, hogy edzőnk segítségével és akaraterőnkkel szebbnél szebb eredményeket érhetünk majd el. Minden tanuló nevében köszönöm a lehetőséget Szluka Mátyás igazgató úrnak és a Biharugra Gyermekeiért Alapítvány összes támogatójának!

Szoboszlai Benjámin, 8. o.

Kirándulás

Mindannyian izgatottan várjuk szeptember 21-ét, amikor a Biharugra Gyermekeiért Alapítvány támogatásával kirándulni megyünk. Békéscsabán a Munkácsy-kiállítást nézzük meg a Munkácsy Mihály Múzeumban, ahol most külföldről hazakerült festmények is láthatók. Innen a Szarvasi Arborétumba megyünk, amely egy 150 éves, 42 hektáros kert közel 1600 fával és cserjével. Ilyenkor ősszel különösen szép lehet! Csónakázni is fogunk. Lázasan készülünk, igazi nagy nap elé nézünk!

(a nyolcadikos lányok)

Sminkverseny

Tóth Elek felvételei

Tisztelt Biharugrai Polgárok, kedves Olvasó!

Október 1-én a helyi önkormányzati választásokon a lakosság nagy többséggel rám bízta a település irányítását a következő négy esztendőben. Köszönöm megtisztelő bizalmukat, melyre igyekszem rászolgálni. Megköszönöm a Választási Bizottság munkáját. Gratulálok a megválasztott önkormányzati képviselőknek és kívánom, hogy a programunkban megfogalmazottak valósuljanak meg.

Munkám során fontosnak tartom a nyilvánosságot, minden települést érintő kérdésről tájékoztatom Önöket, a helyi lapban, szóban és az elhelyezésre kerülő hirdető táblákon. Rendszeresen tartok fogadóórát és panasznapot, melynek időpontjáról később tájékoztatom a lakosságot. Minden év elején lakossági fórumot tartunk képviselő-társaimmal, mely alkalommal beszámolunk az előző évben végzett munkáról a település pénzügyi helyzetéről és a tárgy év feladatairól.

Öröm számomra, hogy a most induló helyi lapban tájékoztathatom Önöket, köszönöm mindazoknak, akik sokat tettek azért, hogy a lap megjelenhessen. Magam részéről minden segítséget megadok, ahhoz, hogy a lap folyamatosan megjelenjen és tájékoztassa Önöket, minden közérdekű eseményről.

Fontosnak tartom a minőséget a mindennapi munkánkban, a beruházások út, ivóvíz, belvíz, épületek felújítása során. Ha kevesebbet is, de azt a legjobb minőségben kell elkészíttetni.

Sikeresek akkor leszünk, ha mindannyian összefogunk, ha képesek leszünk tudásunkat, legjobb ismereteinket a közösség érdekében hasznosítani.

Kedves Olvasó!

Jól alakult számunkra a „ politikai széljárás” !

- A Sarkadi Kistérség tanácsnoka várhatóan Tóth Imre Sarkad város polgármestere lesz.
- A Békés Megyei Közgyűlés elnöke várhatóan Domokos László országgyűlési képviselő társam, közgazdász lesz.
- Ugyancsak jól alakult a helyzetünk a három megyés Dél-Alföldi Régióban is.

Tudják a Kedves Ugraiak, hogy a Békés Megyei Közgyűlés évente több milliárd forint odaítéléséről dönt.

Sajnos az elmúlt években Biharugrán nem készültek el a pályázatok beadásához elengedhetetlenül szükséges kiviteli tervek, ezért a település lemaradásban, lépéshátrányban van.

Első feladatunk tehát a kerékpár út, a kastély, az idősek otthona, a tavak, holtágak és a település rehabilitációját tartalmazó tervek elkészíttetése lesz, melyhez szintén pályázaton szeretnénk forrásokat elnyerni.

Bár az Önkormányzatnak nem feladata, de nagy hangsúlyt szeretnék fektetni az új munkahelyek teremtésére úgy a férfiak, mint a nők számára, valamint a megváltozott munkaképességű társaink részére.

Az Önkormányzati Törvény lehetővé teszi, hogy bizonyos vállalkozói tevékenységet folytasson az önkormányzat.

A leköszönő képviselő-testület határozatot hozott, miszerint 2006. szeptember 15-ig el kell kezdeni a tárgyalást az Általános Iskola működésével, jövőbeni megmaradásával kapcsolatban. Sürgős feladata az új képviselő-testületnek az oktatási intézmény stabil működésének meghatározása.

Rendezvények:

Biharugra Község Önkormányzata és a Nyugdíjasok Egyesülete tisztelettel meghívja Önt és kedves Családját, ismerőseit

2006. október 21-én (szombaton) 15.00 órára a Közösségi Házban megrendezésre kerülő Idősek Napi előadásra.

Meghívott vendég: Prof. Dr. Iván László pszichiáter, egyetemi tanár.

Előadás címe: „Fennmaradásunk esélyei és kockázatai” címmel.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

2006. október 22-én (vasárnap)

Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 50. éves évfordulójára emlékezünk.

Program:

10.30 Ünnepi Istentisztelet
A Szabó Pál Általános Iskola tanulóinak műsora
Beszédet mond: Vígh Ilona polgármester
Koszorúzás

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Üdvözlettel: Vígh Ilona

Falunap

2006. június 24-én szombaton a régi iskola udvarán Falunap volt.

Az óriáscsúzda, rodeó bika, vizifoci, a Nyugdíjasok Népdalkórusa, a táncscsoport előadása tették emlékezetessé a napot, amelynek emlékét képeinkkel idézzük fel.

Beszélgetés a nemzeti parkról

Bíró István KMNP tájegységvezető beszámolója

Augusztus 2-án este a Szabó Pál könyvtárban lakossági fórumot tartottunk „Beszélgetés a Nemzeti Parkról „ címmel. Hirdetményben értesítettük a lakosságot és vártunk mindenkit, akinek kérdése, véleménye, javaslata van a Nemzeti Park munkájával kapcsolatban.

Mindannyian ismerjük az előzményeket. A falu és a természetvédelem kapcsolatában sok nyitott kérdés volt és maradt, vannak vélt és valós sérelmek, mindenféle hírek, sokszor téves információk. Úgy gondoltuk, egy személyes hangú, őszinte beszélgetés sok dolgot tisztázhat, új alapokra helyezheti a kapcsolatokat, erősítheti az együttműködés, együtt gondolkodás rendszerét. Annak ellenére mondom mindezt, hogy az utóbbi években jelentős előrelépés történt, kollégáimmal rendszeres napi kapcsolatban állunk a helyi gazdákkal, az önkormányzattal, lakosokkal.

A fórumra szándékosan nem hívtunk senkit a Központból, a Nemzeti Park vezető beosztású munkatársai közül. Úgy véltük minden kérdésre, felvetésre kielégítő választ tudunk adni és első körben nekünk kell tisztázni a dolgokat, nekünk, akik naponta találkozunk a falubeliekkel, nekünk, akik talán jobban értjük és érezzük az itteni gondokat, problémákat.

Rövid tájékoztatással kezdtük a beszélgetést. Gyakorlati dolgokról volt szó, jogszabályokról és földekről, gazdálkodásról, tervekről.

Tájékoztattuk a jelenlévőket, arról, hogy a Nemzeti Park már nem elsőfokú természetvédelmi hatóság. Ezt a szerepet a Környezetvédelmi Felügyelőségek vették át és jelenleg Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség néven látják el feladataikat. A Nemzeti Park bizonyos szabálysértési kérdésekben továbbra is megtartotta hatósági szerepét.

Másik jelentős változás az utóbbi években, évtizedekben folyamatosan egyre erősödő vagyonkezelési tevékenység. A Nemzeti Parkok szerte az országban igen jelentős állami vagyont kezelnek, földeket, épületeket, építményeket egyaránt. Ma ez a feladatkör az elsődleges, a saját vagyonkezelésű területek felelős, természetvédelmi célú hasznosítása.

Pontos adatokkal szolgáltunk az érintett falvak / Biharugra, Geszt, Körösnagyharsány, Mezőgyán, Zsadány / vonatkozásában a védett természeti területekről, a Nemzeti Park vagyonkezelésében lévő területekről, hasznosítási viszonyokról.

Biharugrán a falu határának szinte pontosan fele áll természetvédemi oltalom alatt. A Nemzeti Park közel 800 ha földön gyakorolja a vagyonkezelői jogokat. A szántók 88%-át, a gyepek 56%-át helyi gazdák használják, természetvédelmi célú szerződések alapján.

A résztvevők kérdései átfogták a Nemzeti Park egész tevékenységi körét. Szó esett a határ általános természetvédelmi, környezetvédelmi állapotáról, a hulladék kérdésről, horgászatról, vadászatról, jószágtartásról egyaránt.

A fő kérdés azonban teljesen érthetően az volt, hogy a Nemzeti Park milyen szerepet tud vállalni a helyi foglakoztatási gondok megoldásából, mivel tud hozzájárulni a község fejlődéséhez. Valóban ez a legfontosabb kérdés.

Minden lehetséges fórumon hangoztatom, hogy a Nemzeti Park szerepe teljesen más ebben a térségben, ahol halmozottan jelentkeznek azok a problémák, melyek a munkanélküliségből, a lakosság folyamatos csökkenéséből és elöregedéséből, a megélhetési nehézségekből adódnak. Itt mást jelent a Nemzeti Park tevékenysége, mint többi területeinken, ahol a városok közelsége miatt teljesen más lehetőségek, más fejlesztési terek adódnak. Ott a Nemzeti Park egy a sok-sok lehetőség közül, nálunk azonban egyike a legfontosabbaknak. Itt kevés olyan ember akad, akinek ne volna véleménye vagy személyes élménye a Parkról, hiszen járja a határt, földet művel, állatot tart, vadászik, horgászik, kirándul. Másként kell jelen lenni itt ebben a térségben, mélyebben és erősebben, a helyi kezdeményezéseket segítő szándékkal.

Azt is egyértelművé tettük, hogy a munkalehetőségek javításában szerények a lehetőségeink. A Nemzeti Park korlátos létszámmal rendelkezik és anyagi lehetőségeink is behatároltak. A két éve tartó közmunkaprogramunkban biharugrai lakosokat alkalmazunk, munkájukkal meg vagyunk elégedve, nagy segítséget nyújtanak abban, hogy épületeink rendben vannak, kertjük ápolt, a határban lévő építmények környéke gondozott. Az idei év október-novemberében elkészülő erdei iskola üzemeltetése még nyitott kérdés, nem tudni ad-e konkrét munkalehetőséget. Az azonban biztos, hogy Biharugrán az utóbbi évek egyik legjelentősebb beruházása lesz, nyilvánvalóan működtetése hatással bír a község mindennapi életére is. Ezért fontosnak tartjuk a helyi Önkormányzattal való szoros együttműködést az épületek jobb kihasználásának, hasznos működtetésének érdekében.

Szóba került a témával kapcsolatban kényesnek tűnő kérdés is. Felvetődött, hogy nyugállományba vonult helyi kollégánk – Makra Dezső- helyett miért nem biharugrai lakos került felvételre.

Elmondtuk a következőket: Az állást hivatalosan mind az öt faluban meghirdettük. Tizennégy jelentkező volt, ebből vezetőink tizenegy személyt hívtak be meghallgatásra. A meghallgatás után Árgyelán Attila zsadányi üzemmérnök nyerte el az állást. Hangsúlyoztuk, hogy a személyi kérdések a Nemzeti Park belső döntési körébe tartoznak, a tájegységet érintő települések bármelyikéről érkező kolléga nálunk helyi lakosnak számít, hiszen a védett egység nem korlátozódik Biharugra területére.

A jelenlévőkkel / 14-16 fő / sok egyéb dologban is egyeztettünk. Abban maradtunk, hogy a fórum egy rendszeres beszélgetős találkozás első állomása. A későbbiekben bővítjük programjainkat előadásokkal, fotók, filmek vetítésével, meghívott vendégekkel. Hirdetményben mindenkit értesítünk majd és várunk minden érdeklődőt, hogy jelenlétével, kérdéseivel, véleményével tisztelje meg további rendezvényeinket.

Hírek a református egyházközség életéből

Deák Fogarasi András
helyi református lelkipásztor rovata

Mozgalmas esztendőt hagytunk magunk mögött sok drága, áldott alkalommal, amelyek által gazdagodhattunk lelkiekben és anyagiakban egyaránt. A 2005, 2006 évek, az építkezés évei voltak gyülekezetünk életében mind külső, mind belső téren.

Isten kegyelméből, a kárpótlásból kapott pénzből és a hívek nagylelkű adományiból megújult a parókia belseje, lelkészi hivatala, felépült az új gyülekezeti terem, ahol kulturált helyen, a XXI. század igényeinek megfelelően élhet és szolgálhat a gyülekezet mindenkori lelkipásztora és tarthatja alkalmait Istennek református népe.

Lebontásra kerültek a régi romos épületek, megszépült a templom és a parókia kert. Októberben reménység szerint sor kerül az épületegyüttes külső festésére és az új kapuk felállítására is. Hálás szívvel köszönjük a testvérek adományait, áldozatos munkáját és kérjük a további segítséget, hogy a gyülekezeti terem vizesblokkjai is elkészülhessenek. Képeslapjaink megvásárlásával is hozzájárulhatunk ehhez. Mindeközben belső, lelki téren is folytak az építkezések. A gyülekezet, hagyományos és a rendkívüli alkalmakon épülhetett az igehirdetések, a szentségek kiszolgáltatása, a bizonyságtételek, a közösség gyakorlása által.

Rendkívüli alkalmak:

Az adventi evangelizáció után, szoros, szinte testvérgyülekezeti kapcsolat alakulhatott ki Biharugra és Budapest Rákoscsaba református gyülekezetei közt. Tavasszal vendégül láthattuk a rákoscsabai gyülekezet ifjúságát, akik igehirdetéssel, hangszereken kísért ifjúsági énekekkel, bizonyságtételekkel szolgáltak köztünk egy hétvégén és megmutatták, hogy lehet fiatalon is Krisztust követő életet élni a XXI. században. Csodálatos, feledhetetlen élmény volt a velük való találkozás. Ezt a látogatást viszonozta a biharugrai és körösnagyharsányi gyülekezetek 11-fős küldöttsége, a lelkipásztor vezetésével, amikor is egy férfi csendes napon szolgálhattunk Rákoscsabán. Ugyancsak tavasszal, a baptista testvérekkel közösen szervezett Pro Christ műholdas evangélizáció zárásaként érkeztek gyülekezetünkbe az Evangéliumot Minden Otthonban alapítvány munkatársai, akik az ország különböző településeiről azért jöttek, hogy Biharugrán is, minden otthonba elvigyék Isten, Jézus Krisztusban adott szeretetének és kegyelmének jó hírét. Nyáron, erdélyi testvérgyülekezetünkbe, Bodosra tettünk látogatást, ahol december 5-e után is, testvéri szeretettel fogadtak minket, mint mindig. Augusztus 20-án a Magyar Reformátusok V. Világtalálkozója alkalmából Sarkadon megrendezett Bihar-Békési Egyházmegyék regionális találkozóján vettünk részt, amelyre énekkari szolgálattal készültünk.

Alkalmainkról:

Elkezdődött az iskolai tanév, így, ahogyan eddig is, egyházközségünk most is számos programot kínál az óvodás és iskoláskorú gyermekek számára.

Gyermekeink idén is ***részt vehetnek az óvodai és iskolai hitoktatásban*** előre egyeztetett időpontokban. Szombatonként 14.00 órától játékos gyermekdélutánokon gyarapíthatják ismereteiket, amelynek az ***Örömhír Club*** nevet adtuk és vasárnaponként 10.30 órától, a felnőtt istentiszteletel párhuzamosan gyermek istentiszteleten vehetnek részt. A konfirmálni kívánó nyolcadikosok, egy éves felkészítésen vesznek részt, amelynek helyszíne a lelkészi hivatal és része az istentisztelet látogatása.

A már lekonfirmált ifjakat, ifjúsági bibliaórára várjuk hétvégén, a megbeszélt időben. F***elnőtt konfirmációs képzés indul szeptember 22-től, szerdánként 18.00 órától***, ahová szeretettel várjuk azokat a felnőtteket, akik még nem konfirmáltak, de azokat is, akik már konfirmáltak, de szeretnének többet tudni az Evangélium ember és Isten képéről, tanításairól, az egyház életéről és Uráról: Jézus Krisztusról. Várjuk azok jelentkezését is, akik polgárilag már ***régebben megkötött házasságukra szeretnék Isten áldását kérni***, hogy rövid felkészítés után, 2007 tavaszának egy szombatján, másokkal együtt megtehessék ezt.

Közérdekű információk:

Tájékoztatjuk a kereszteltetni akaró szülőket, hogy az egyház rendje szerint, csak a törvényes házasságban élő szülők gyermekét keresztelik meg akkor, ha a szülők legalább egyike konfirmált és bekapcsolódott a gyülekezet életébe, annak igei alkalmain részt vesz. Házasságukra azok a fiatalok kérhetik Isten áldását, akik konfirmáltak és az előzetes felkészítő alkalmakon részt vesznek. Kérjük a keresztelés és a házasságkötés szándékát 3 hónappal korábban bejelenteni. Vasárnap 10.30 - kor istentisztelet, hétfőn 09.00 - órától imaközösség, 17.00 - órától énekkari próba, csütörtökön délelőtt 08.00-12.00-óráig hivatali ügyelet, 17.00-órától bibliaóra van.

Terveink:

Október 22-én, vasárnap, ünnepi istentiszteletet tartunk a hősök napja és az 1956 forradalom és szabadságharc 50 évfordulója alkalmából.

Ugyancsak októberben kerül sor egy szeretetszolgálati nap megrendezésére, amelyre meghívjuk a környező gyülekezeteket is.

Advent első hetében tartjuk idén is, szokásos év végi evangelizációnkat.

Alkalmainkra mindenkit szeretettel hívunk és várunk. Kérjük, továbbra is segítse, támogassa, hordozza imádságaiban gyülekezetünk szolgálatát.

TÁJGAZDÁLKODÁS:

Lehetőség a jobb megélhetésre és a természeti értékeink gazdagítására

Lapunk első számában be szeretnénk mutatni a programot, amelynek keretében a tájgazdálkodás népszerűsítését tűztük ki Biharugrán, és szűkebb környezetében.

A Tisza, a Bodrog, a Sajó, a Körösök: Alföldünk ékességei és kihasználatlan erőforrásai. Tavasszal, árvíz idején aggódva figyeljük a gátak között rohanó vizet, mely nyáron, aszálykor oly fájón hiányzik a földekről. Ha az előrejelzések nem csalnak, az elkövetkező évtizedekben egyre többször találkozhatunk szélsőséges időjárási jelenségekkel: özönvízszerű esőkkel vagy hosszú aszállyal. Kulcskérdés, hogy vizeinkkel észszerűen gazdálkodjunk.

Évszázadok tapasztalata bizonyítja, hogy a Kárpát-medencében a folyóvölgyek mentén az ártéri tájgazdálkodás ember és természet harmóniáját biztosította. E tájművelési formában az árvízzel érkező víztöbbletet hasznosítják, tartalékolják a csapadékhiányos időszakokra. A gazdák a jelenleginél kevesebb szántóterületet tartanak fenn, ehelyett a felszín domborzatához és az ahhoz illeszkedő időszakos, állandó vízborításhoz igazítják a gazdálkodást. Mozaikosabb táj alakul így ki, a gazdálkodás és a természeti folyamatok eredményeként, több a vizes élőhely, a tó, a nádas, a rét, a legelő, az ártéri gyümölcsös, az erdő. Az időszakos vízborításhoz igazítják a földművelést és az állattenyésztést, s ezáltal gazdagabb, változatosabb növényzet alakul ki az ártéren. Mindez biztosítja, hogy a gazdák, a térségben lakó családok több lábon állhassanak, ami a mainál nagyobb és hosszú távon kiszámítható jövedelmet biztosíthat.

Hazánkban, a Tisza árterén több mintaterületen is kezdeményezték e gazdálkodási mód, a tájgazdálkodási rendszer újraélesztését. A Tisza mentén a Bereg, a Bodrogköz, a Keszynyéteni Tájvédelmi Körzet, a Borsodi Mezőség, Nagykörű környéke; a Körös mentén a Kis-Sárrét ezek közé tartoznak, hogy csak a legjelentősebbeket említsük. A munkanélküliséggel küzdő, alacsony jövedelmű térségeknek talán ez az utolsó lehetősége, hogy lakóik biztos megélhetését megalapozzák és természeti értékeiket gyarapítsák.

Az Élő Tiszáért Program e kezdeményezések összefogását segíti elő. A 2005-ben indult, hároméves programot a Világbank Környezetvédelmi Világalapja segítségével (GEF) az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP) finanszírozza, melyet a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természetvédelmi Hivatala hajt végre. A projekt irodájának a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság ad otthont.

A program célja, hogy a biológiai változatosság megőrzését, gyarapítását szolgáló ártéri tájgazdálkodási rendszert tegye meghatározó gazdálkodási formává a Tisza vízgyűjtőjén. Ennek érdekében megszervezzük a tisza-menti ártéri tájgazdálkodási kezdeményezések összefogását, érdekképviseletüket, új gazdasági lehetőségeket kutatunk fel számukra, tanácsadással segítjük munkájukat. Ezáltal a gazdák és a térségekben élők új megélhetési lehetőségekhez juthatnak – ha úgy tetszik, anyagilag is érdekeltté válhatnak a természet védelmében és gazdagításában. Ha bölcsen sáfárkodunk erőforrásainkkal, együttműködünk a természettel harc helyett, azzal ember és természet is jól jár.

Idén nyáron létrehoztuk a Szövetség az Élő Tiszáért Egyesületet (SZÖVET). Ebben a szervezetben azok vesznek részt, akik a fenti célokért kívánnak dolgozni. Magánszemélyek, civil szervezetek, önkormányzatok, kutatók, gazdálkodók egyaránt csatlakozhatnak. Reményeink szerint a közös munka nagy erőt ad majd ennek a szervezetnek. A Szövetség a Tisza mentiek közös munkáját hangolja össze, forrásokat teremt céljaink eléréséhez és érdekképviseletként működik a regionális, országos szintű döntéshozók felé, de tanácsadással is segíti majd a tájgazdálkodás iránt érdeklődőket. A SZÖVET tudományos igényességgel és az érintettek (gazdálkodók, a mintaterületek lakói) közvetlen részvételével kialakítja az ártéri tájgazdálkodás ajánlott modelljét. Mindezt egy kézikönyv keretében összegezzük, amely ajánlások és jó példák gyűjteménye lesz: hogyan valósítható meg a gyakorlatban ember és természet jövedelmező együttélése.

Bemutatja, hogy az érintett területeken hogyan célszerű megoldani: pl. a vízpótlást, a különböző élőhelyek kezelését, a gazdálkodásban milyen jövedelmező és természetkímélő módszerek alkalmazhatók, mit lehet tenni az özönfajok (pl. gyalogakác) ellen, a biológiai változatosság gyarapításáért. Az ajánlásokra támaszkodva már 2006 őszétől a résztvevő mintaterületeken – így a Kis-Sárréten is – Tájgazdálkodási Műhely indul. Ennek keretében az érdeklődők megismerkedhetnek a tájgazdálkodás elméletével és gyakorlatával, a benne rejlő gazdasági lehetőségekkel. A Műhely résztvevői közösen tervezik meg, hogyan és hol lehetne bevezetni ezeket a régi-új gazdálkodási módszereket, milyen előnyökkel járhat az itt élők számára. Tanácsadással is segíteni fogják az érdeklődőket. A Kis-Sárréten a bekapcsolódó gazdák részvételével olyan mintagazdaságokat tervezünk kialakítani, ahol bemutathatóak a természetközeli gazdálkodás tapasztalatai. A tisza-menti mintaterületek mindegyikén létrejönnek hasonló mintagazdaságok. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gazdák a Tisza-mentén meglátogathassák egymás gazdaságait és tanulhassanak egymástól. A kisebb léptékű, de nélkülözhetetlen beruházások tervezésében, pályázatok elkészítésében, kisebb fejlesztések finanszírozásában a SZÖVET által működtetendő Biodiverzitás Mikroalap fog segíteni. Ennek forrásai 2006 őszén már pályázhatók lesznek a Kis-Sárréten.

A Szövetség az Élő Tiszáért tudományos, szakmai és lobbitevékenységgel mindent megtesz annak érdekében, hogy az ártéri tájgazdálkodás megfelelő súllyal jelen jen meg az országos és nemzetközi szintű szakpolitikákban. El kívánjuk érni, hogy a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT), illetve a Új Magyarország Vidékfejlesztési Terv (ÚMVT, ezen belül elsősorban az agrár-környezetgazdálkodási intézkedések) kiemelt hangsúlyt és támogatásokat szenteljenek e gazdálkodási formának. Együttműködünk hazai és nemzetközi civil szervezetekkel, szakmai képviseletekkel, kutatói közösségekkel, programokkal. A SZÖVET segíti, hogy az új gazdálkodási lehetőségek termékei eljussanak a fogyasztókhoz: szerepet vállal a piackutatás, az új értékesítési lehetőségek keresésében és kihasználásában.

A program lebonyolításáért egy kisebb szakértői csapat felelős, a mintaterületek képviselőivel közvetlen együttműködésben, az ő elvárásaiknak megfelelően. Ha felkeltette érdeklődését a Program szívesen szolgálunk további felvilágosítással, közvetlenül is be lehet kapcsolódni a munkába. Kérjük, keressen minket!

Szervezőink a Kis-Sárréten: ***Makra Márta*** (06-20-926-9113, marta@nimfea.hu), ***Bíró István*** (06-30-475-1785, Biharugra, Janka-lak), ***Mogyorós Edit*** (06-30-687-0802, edit.mogyoros@kmnp.hu). Az Élő Tiszáért program titkára: ***Kajner Péter*** (06-30-545-3140, kajnerp@interware.hu).

Honlapunk: www.elotisza.hu.

Forduljon hozánk bizalommal!

Bevezetőként a programunkba

(Sallai R. Benedek írása)

(Részlet a Faluvég című kerekasztal-beszélgetésből, Magyar Nemzet Magazin, 2006. május 20. Főszereplő: Mihályi Péter közgazdász az újonnan létrehozott Államreform Bizottság nemrég megválasztott tagja, aki „Utolsó esély" címmel Csillag Istvánnal, Bauer Tamással és Bokros Lajossal együtt dolgozta ki a jelenlegi kormány gazdasági stratégiájának elvi alapjait.)

„Mihályi Péter: Az oktatással kapcsolatban sincs a racionalizációnak alternatívája. Ne zárjuk be az iskolákat a kistelepüléseken? Az orvosi rendelőket is be kell zárni, a postát is. A biztosítók és a bankok már elvonultak onnan. A társadalmi dinamizmus a városiasodásból vagy a járásokká alakulásból áll. Az állam feladata, hogy arra ösztönözze az embereket, mozduljanak el onnét, ahol vannak. Ha falun maradnak, a gyermekeik helyzetét rontják, mert a kistelepüléseken nem lesz rendes egészségügy, rendes közlekedés. Aki a kistelepülések érdekeit védi, valójában az ott élők és azok gyermekei ellen beszél.

Lányi András: A hatvanas években óriási erővel folyt a kistelepülések felszámolása, hatalmas embertömeget hajszoltak a városokba, akiket egy gazdaságtalanul működő ipar fel tudott szívni. Ma senki nem tudna megfelelő munkát kínálni a számukra, ellenben jó megoldást jelentene a mezőgazdasági tevékenység, amelyre a kistelepüléseken igenis volna lehetőség, a városokban pedig felvevőpiac – ha az elhibázott agrárpolitika nem a hatalmas latifundiumoknak, feldolgozóipari monopóliumoknak, bevásárlóközpont-láncolatoknak kedvezne, hanem a fenntartható vidékfejlesztésnek adna esélyt és hitelt. A kistérségekben gondolkozó Európában a kistelepülés, hála a közlekedési feltételek és a kommunikáció javulásának, nagyon is életképes. Kivéve, ha minden közszolgáltatást elviszünk onnan. Bizonyított, hogy az a falu, ahol az iskolát bezárják, megszűnik – ugyanis a szülőkorú felnőtt lakosság tíz éven belül elköltözik.

Mihályi Péter: Költözzön el.

Magyar Nemzet: Szűnjön meg a falu?

Mihályi Péter: Persze. **Középkori hagyomány, miért kéne fenntartani? Egész Nyugat-Európában nincs falu. A magyar települések többsége háromszáz fősnél kisebb, életképtelen.**"

A fenti idézet jól szemlélteti a kormányzat egyik vezető szakértőjének szemszögéből, hogy milyen jövőt is szánnnak a vidéknek, a falvaknak. Mi, a Nimfea Természetvédelmi Egyesületnél másnak képzeljük a vidék, a magyar falvak jövőjét. Más jövőt szánunk a falvaknak, és saját szemléletünkkel kezdtük el programunkat Biharugrán is. Ebben a jövőben komoly szerep jut eszközként az innovatív vidékfejlesztésnek, a tájgazdálkodásnak, a fenntartható fejlődés helyi megvalósításának, és mindebbe nehezen fér bele nagyipar, nehezen fér bele külföldi befektető, nehezen fér bele autópálya. Ennek a szemléletnek az alapja egy olyan vidéki falu-jövőkép, amelyben a falu egy a környezetével együttélő, szociális, egymásért tenni akaró helyi közösség, tehát legtöbb dologban pont ellenkezője, mint a város, illetve amit a „város" kifejezés alatt most értünk.
Ahhoz, hogy megértsék mit is szeretnénk, néhány kifejezést definiálnunk kell mindenképp, hogy mit is értünk alatta, és ez a munka pont feladatot ad egy cikksorozatnak... Kezdjük az elején.

Mi a tájgazdálkodás ?

Az élővilágban alapvető biológiai törvényszerűség, hogy minden egyes élőlény nélkülözhetetlen tulajdonsága a folytonosan alakuló, változó környezethez való alkalmazkodás, ezáltal a szelekciós hatások kikerülése. Egy-egy faj fennmaradási stratégiája az alkalmazkodási képességének függvénye. Az evolúció, amely gyakorlatilag nem más, mint a folytonos környezeti változásra adott válasza az élővilágnak, az alkalmazkodási formák sokszínű változatosságát alakította ki. A fennmaradás tehát az alkalmazkodási képesség feltétele a földi ökoszisztémában. A biológiai törvényszerűségek azonban az ember számára is alapvető törvénynek kell, hogy legyenek, hiszen szocializációjával ha ki is kerülhet szelekciós hatásokat, de a földi lét szempontjából másokat nem tud (ld. bolygónk eltartó képessége) a rendszer összetettsége és egymásrautaltsága miatt. A tájgazdálkodás lényege tehát a helyi adottságokhoz történő alkalmazkodás, az adott környezettel, természeti adottságokkal való együttműködés. Arra használni vidékünket, amire leginkább alkalmas, amire leginkább lehetőséget biztosítanak környezeti viszonyai, csapadék mennyisége, napsütés órák száma, talaj adottságai. Ezt Ángyán József egyetemi tanár, a Szent István Egyetem Tájgazdálkodási Intézetének munkatársa munkatársaival így fogalmazta meg: *„Az értékfenntartó gazdálkodásnak tehát egyik legfontosabb alapeleme a tájhoz, a környezetéhez illeszkedő funkció, ágazati rendszer és intenzitási fok megtalálása, vagyis olyan földhasználati rendszer kialakítása, amely magából a környezetből, annak adottságaiból és korlátaiból fakad, ahhoz a lehető legjobban illeszkedik."*

Az emberi alkalmazkodásról, a természettel való együttműködésről pedig Szent-Györgyi Albert írja „Az őrült majom" c. művében: *„A természet hatalmas, az ember kicsi. Az emberi élet jellege és színvonala mindig az ember és a természet viszonyától függött; attól, hogy mennyire volt képes meg-érteni az ember a természetet, és erőit saját hasznára fordítani. Minden faj fennmaradása azon múlik, milyen mértékben képes alkalmazkodni a környezetéhez. Minden más élő fajhoz hasonlóan az embernek is ahhoz a világhoz kellett alkalmazkodnia, amelyben született."*

Mi azt szeretnénk, ha Biharugrán is a természeti adottságokhoz leginkább alkalmazkodó mezőgazdaság valósulna meg.

Mi a fenntartható fejlődés ?

A „fenntartható fejlődés" ma már tulajdonképpen nem más, mint egy politikusi közhely. Pedig valaha konkrét fogalom volt, konkrét elképzelés, koncepció, amely az emberi társadalom védelmére, fenntartására, fejlesztésre törekedett. Az emberi lét megőrzését és minőségbeni javítását tűzte ki célul. Mi a programban a klasszikus értelmezés szerint ebben a definícióban értelmezzük, hiszen a helyi társadalom fejlesztésére, fejlődésére törekszünk, a térség fejlődére.

Az ENSZ: „Közös jövőnk" jelentése, így definiálta a fenntartható fejlődést: *„A fenntartható fejlődés a fejlődés olyan formája, amely a jelen igényeinek kielégítése mellett nem fosztja meg a jövő generációit saját szükségleteinek kielégítésének lehetőségétől."*

Programunkban ezek az elvek lehetővé teszik, hogy folyamatos fejlődéssel a helyi erőforrásokhoz alkalmazkodva öneltartó helyi közösség jöjjön létre, amely nincs függőségben a külső tőkétől, külső politikai és gazdasági hatásoktól csak közvetett módon, és természeti erőforrásaik megőrzésével segítik elő azok hosszú távú kiaknázhatóságát, ami nem más, mint a megfelelő tájhasználat megkeresését követő tájgazdálkodási modell felépítése, és az azzal történő gazdálkodás, annak helyi innovatív fejlesztése.

Biharugrán ez – természeti erőforrásait, helyi földrajzi, társadalmi adottságait tekintve – gyakorlatilag megegyezik az agrár-környezetvédelmi célkitűzésekkel, amelyek az EU elvárások és mezőgazdasági irányelvek tekintetében lehetővé teszik az agrár jellegű, agrár alapú térségfejlesztési modell felépítését.

Hagyományőrzők

A Biharugrai Hagyományőrző Egyesület 1997- ben került bejegyzésre a cégbíróság által, mint civil szervezet.

Községünkben már az 1970-es évek óta folyik a hagyományok ápolása és művelése, Agárdi Zoltánné ma már nyugdíjas óvónő vezetésével.

Az eltelt évek során számos fiatal táncolt már nálunk, akik még ma is vissza- vissza járnak rendezvényeinkre, táncházainkra.

Ma közel 60 gyerek táncol csoportjainkban ahova folyamatosan várjuk a táncolni vágyó, szerető gyerekeket.

A Szabó Csaba által vezetett mezőberényi székhelyű „Leg a láb" Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagjai lettünk 2001- ben. Azóta próbáink rendszeresek, korcsoportok szerint. Fellépéseink alkalomszerűek. A helyben megrendezett ünnepségeken és rendezvényeken, valamint a környező községek felkérései szerint történik.

A Legutóbbi fellépésünk Erdélyben volt Biharugra testvértelepülésén Bodoson és Bibarcfalván, de megfordultunk nagyobb rendezvényeken, fesztiválokon is 2003- ban a Jászkiséri fesztiválon, 2004- ben az Ajkai Néptánc fesztiválon és 2005- ben a XXII. Kállai Kettős Néptánc fesztiválon Nagykállón.

Túri Gézáné

ZOTYA GASZTROKULTURÁLIS ROVATA vol. 1.

BIOMASSZA

Történet:

Na, ez az igazi albérleti mindent bele – kaja! Laktam egy olyan helyen, ahol rajtam kívül alapesetben még heten laktak, de szinte mindig zsúfolásig volt a lakás, mert valamelyikünkhöz mindig jött valaki, még ha csak öt percre is. Egyszer éhesek voltunk, ezek voltak otthon, mi meg ezt a kizárólag nagy tételben készíthető cuccot bírtuk kitalálni.

Hozzávalók:

1 kg-nyi friss vagy fagyasztott zöldségkeverék (legyen benne: borsó, zöldbab, bab, kukorica, apró karfiolrózsák, brokkoli, kelbimbó, póréhagyma, meg ízlés szerént bármi, répa lehetőleg ne!!!), 30 deka friss gomba tetszés szerinti fajtából, lehet vegyes is, két jó nagy fej hagyma, fokhagyma, kb ½ kg hámozott paradicsom vagy két kis sűrítettparadicsom-konzerv, tarhonya, só, bors, cukor, mustár, ízlés szerinti egyéb fűszerek, olaj, víz, a tálaláshoz reszelt sajt és tejföl.

Elkészítés:

Az apróra vágott hagymát az olajon megpirítjuk, sózzuk, borsozzuk, majd a felaprított gombával addig pároljuk, amíg a gomba a levét el nem főtte. Ekkor felöntjük annyi vízzel, amennyit majd a tarhonya magába tud szívni (később persze lehet pótolni), majd beleszórjuk a megtisztított, felaprított zöldségeket, s főni hagyjuk. Közben ízesíthetjük petrezselyemzölddel, kakukkfűvel, bazsalikommal, fűszerpaprikával, meg ami csak eszünkbe jut, s bele merjük tenni. Mikor már kezdene felforrni, belekeverjük a meghámozott, apróra vágott paradicsomot, vagy a sűrítményt, kissé megcukrozzuk, ha túl savanyú lenne, s egy fél kanál mustárt is keverünk bele, majd megvárjuk, hogy felforrjon. Közben olajon megpirítjuk a tarhonyát, kicsit hűlni hagyjuk, s csak úgy tesszük bele a fazékba, mert különben vidám kis tüzijáték alakulhat ki. Sűrű kevergetés közben készre főzzük, vigyázva, hogy ne ragadjon le, szükség szerint a főzővizet utántöltve, hogy a tarhonya jól, de ne túlságosan átpuhuljon. Forrón tálaljuk. Miután a tányérokra halmoztuk, szórjuk meg bőségesen reszelt sajttal, s locsoljuk meg tejföllel. Rendkívül laktató. Bográcsban készítve pláne.

Utóirat:

Ma már másképp készíteném. Ildomosabb a ződeket is meg a paradicsomsűrítményt (azt meg bizony igazán!!!) megpirítani, majd gyenge kis vízzel felöntve fedő alatt párolni félpuhára, utána mehet bele a felöntőlé, elsősorban húsleves, vagy valami ízesített, aztán felforrás táján bele a tarhonya, oszt' hadd szóljon!

Némi kis hússal (kolbász, virsli, kinek mi jut eszébe...) gazdagítva lehet a szorgos kezű fizikai munkások szája íze felé igazítani kicsit az étket, bár szerintem minek... Jó az úgy is.

IZ

